

EL GALL

QUINZENARI POLLENCI

ANY I - Nº. 11 - DIA 28 DESEMBRE - PREU 20 PTS. BOLLETI EDITAT PER O.C.B. POLLENÇA, C/. MAJOR, 11. D.L. PM 503-79. IMPRIMEIX EDITORA BALEAR, S.A.

OVIDI MONTLLOR ACTUARA A POLLENÇA

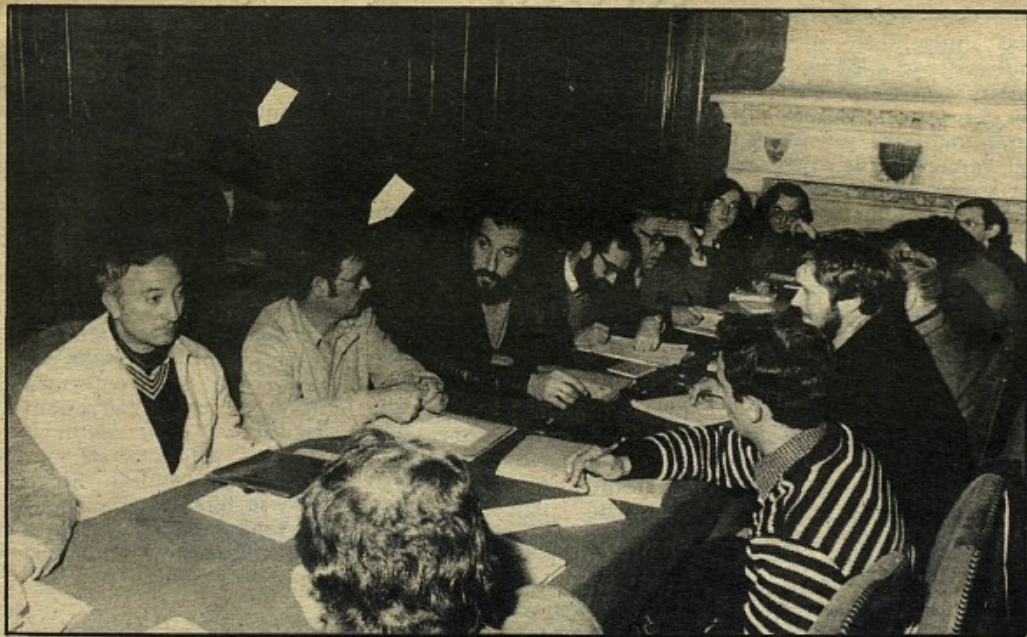
El cantautor alicantí, després de tres anys de no actuar a l'Illa, donarà un recital el proper dijous dia 3 en el Cine Capitol, dijous dia 3 a les 9,30 h., acom-

panyat per diferents músics i poetes i en possibilitats de què es faci una vetlada de poesia. Serà la primera actuació del cantant a Mallorca i l'acte està organitzat per l'Obra Cultural Balear de Pollença.

MANOLO COSTAS VA FER SEGON

El passat dia 15 tingué lloc a la discoteca "Bruixes" de Lloseta la final del concurs de disc-jockeys. El representant de "Popark" Manolo Costas, després d'una excel·lent actuació i acompanyat per nombroses "fans"

va quedar classificat en segon lloc. A l'anterior número de "EL GALL" ja apuntàvem que tenia moltes possibilitats de guanyar i si no ho va fer només li va faltar un pèl.

DOS REPRESENTANTS DEL "GALL" ASSISTIREN A LA RODA DE PREMSA CONVOCADA PEL PRESIDENT DEL CONSELL SR. ALBERTI

Dijous dia 20 a les 12,30, va tenir lloc una roda de premsa a la seu del Consell General Interinsular, amb el President D. Jeroni Albertí.

La reunió va ésser tranquil·la, oberta i francament agradable. Hi estaren convidats representants de totes les publicacions de premsa i ràdio que tenen lloc a nivell de les Illes. El Consell pagà les despeses dels desplaçaments i convidà als participants a un dinar.

Com a gent de la part forana destacarem algunes declaracions del President que ens poden interessar d'una manera més directa. Entre altres coses donà una especial importància al fet de que el Consell serà al màxim de respectuós amb les autonomies municipals, a les que ajudarà econòmicament i tècnicament. Aquesta ajuda dependrà de les iniciatives per part dels ajuntaments. D'altra banda a l'hora d'elaborar els projectes d'àmbit general se procurarà fer-los en conjunt amb els municipis del territori

afectat. Va dir també que se farà un acord amb el Ministeri d'Educació mitjançant el qual s'espera solucionar el problema dels mestres d'escola mallorquins que se n'han d'anar a fer feina a la península.

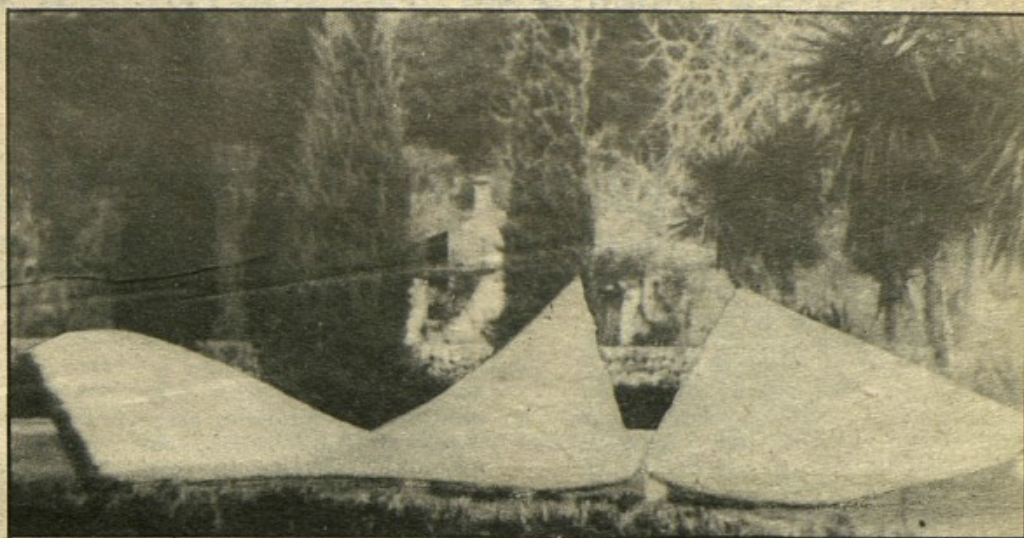
Ens va informar així mateix, de que s'aconseguí que ICONA destini 260 milions de pessetes a la protecció paisajística de Mallorca i molt especialment a la prevenció d'incendis.

Referint-se als problemes de la premsa forana proposà un diàleg directe amb la Conselleria de Cultura, la qual estudiaria les possibilitats d'un ajut econòmic.

Per acabar direm que la seu del Consell, a partir del gener del 80 serà al Consolat de Mar i que una comissió de tècnics estan investigant sobre quina podria ésser la bandera del Consell. S'espera que els resultats dels seus estudis estiguin llestos abans dels Reis.

Antoni Marquet
Joan March

EL MONUMENT D'EN COSTA HA CAIGUT

Dilluns passat, dia 24, Pollença va perdre el que sense dubte era el seu monument més representatiu construït al segle XX. No se sap en certa quina va ser la causa que va provocar tan sentida i deplorada pèrdua. Es diu que podria tractar-se d'un llamp ja que el desafortunat succés va tenir lloc un dia de forta pluja i les descàrregues atmosfèriques eren nombroses, però per altra part se parla també d'un atemptat, basant-se en les declaracions dels veïnats de la zona que cregueren sentir a altes hores

de la nit del diumenge "com un inabarcable renou que pareixia el serrar d'un verduc".

Des d'aquí ens ajuntam al manifestat sentiment popular de profund dolor per la despedida de l'estimada cultura, al mateix temps que aprofitam l'ocasió per informar a l'Ajuntament de què estam disposats a ajudar a la seva hipotètica restauració amb un pot de cola de contacte "SUPER-GEN" que poden recollir a la nostra redacció a les hores d'oficina.

TRIBUNA PUBLICA

ENTREVISTA AMB MARTI VICENS, PRESIDENT DEL CLUB POLLENÇA

(Pág. 2)

PRIMICIA INFORMATIVA: PER PRIMERA VEGADA LA "MOPIS URINARIA" ES DESCRITA PER UN COL.LABORADOR DE "EL GALL"

(Més informació pág. 5)

MARTI VICENÇ, PRESIDENT DEL CLUB POLLENÇA, DONA UN REPAS A LA PROBLEMATICA DEL CLUB I DIU QUALQUE COSA DE L'ACTUALITAT POLITICA LOCAL CAL LLUITAR EFICAÇMENT EN DEFENSA DELS INTERESSOS POPULARS

(Pág. 2)

INFORMACIO ALS LECTORS

Informam a tots els lectors d'aquesta publicació que degut al reduït nombre de persones que sol participar en la confecció i diemés maldecaps burocràtics, de distribució, anuncis, etc. del mateix, segurament ens veurem obligats a allargar la seva periodicitat, passant a ser mensual, per exemple, o bé a sortir quan estigui llest. Així podrem fer feina sense estar sempre limitats pel temps o per aquells treballs, anuncis, fotos, que malgrat la llengua que hem donat en aquest sentit, sempre ens envien passat el plaç òptim que hem senyalat repetides vegades, a les negatives repercussions referides a la qualitat i bona compaginació del quinzenari. D'aquesta manera podrem treballar d'una forma més relaxada, poguent compondre millor o augmentar la varietat i nombre de les seccions, fixant-nos més en cuidar la qualitat literària i il·lustrativa. Així mateix estudiarem la possibilitat de que

tengués dotze pàgines, encara que ens veuríem obligats a pujar el preu. En cas de que passi a ser mensual, seria necessari que al manco tots els articles de fons i els anuncis ens siguin enviats dues setmanes abans de la sortida, procurant que els treballs vagin acompanyats d'il·lustracions i que no tinguin una extensió superior als dos fols escrits a doble espai. Recordam també que les cartes han d'anar firmades (maldament se publicuin amb un pseudònim), no poden excedir d'un fol i han de tenir un títol.

Finalment, tots els qui vulguin posar un anunci que es posin en contacte amb Salvador Ramón, tel. 530355; per les subscripcions a Pollença i al Moll feis de veure a n'en Pep Bordoy, carrer Roser Vell, 147, i per subscripcions de fora el terme municipal, l'encarregat és en Toni Marquet Pascual, tel.

TRIBUNA PUBLICA

MARTÍ VICENÇ, PRESIDENT DEL CLUB POLLENÇA, DÓNA UN REPÀS A LA PROBLEMÀTICA DEL CLUB i DIU QUALQUE COSA DE L'ACTUALITAT POLITICA LOCAL

CAL LLUITAR EFICAÇMENT EN DEFENSA DELS INTERESSOS POPULARS

Martí Vicens, més conegut popularment pel seu mal nom, Bon-jesús. Pel seu caràcter i bonhomia me dona l'impressió que actua com autèntic president i representant de tots els socis del Club Pollença. La seva funció no se prospassa amb protagonismes excessius, com sol ocórrer massa sovint en els càrrecs de Presidents d'institucions i associacions de rànica tradició autoritària - presidencialista. En Martí presideix, coordina, representa, modera; és un president a la mida d'un Club Pollença actual, necessari de rediseny per adequar-lo a la dinàmica social, sempre en continua evolució. Es un president que també deixa fer als altres, als membres de l'executiva i a tots els qui vulguin col·laborar en dur avant al Club pollencí, aquesta societat que s'ha guanyat el títol de benemèrita Institució Pollencina. I que, a vegades, ha caigut en la tentació de dur l'exclusivitat de l'avanguardia cultural del poble. De segur que Martí té qualque cosa que dir... meam.

—En principi estic molt content de tots els companys de l'executiva perquè son un equip bastant ben-aventurat, la veritat, és que així dona goigs fer feina. Gràcies a les seccions, i a pesar que sempre hi ha qualquna d'aleltagada, estan fent una bona labor, com ara la Secció de Cultura, per la feïnada que fa. També fa bona feina i meritòria labor

la Secció de Muntanya —amb el Grup Nord, Grup Muntanya, etc.—. La Secció d'Arts, i les entitats que malgrat que no siguin seccions ajuden a mantenir i donar vida a aquesta societat, com és ara la Societat de Caçadors, el Pollença Club de Futbol, i d'altres. Molt satisfet estic dels nous socis i de la joventut que s'ha anat integrant poc a poc al Club, maldament encara no hem conseguit totalment la integració entre la gent jove i els majors, i que tant ens preocupa. En quant als associats en general, tot-hom col·labora en la seva mida i no hi ha res que dir.

LA RENOVACIO DEL CLUB

—Martí, tu ets un home de principis, d'accions coherents i meditades. Me sembla que tu no ets en aquest càrrec per casualitat, per desitjos de figurar o per comandera, idò... perquè fas de President del Club Pollença?

—En un moment donat un grup de joves em demanaren col·laboració per intentar dur a terme una tasca de renovació del Club, i a pesar de la meua manca de preparació, vaig acceptar, perquè em va parèixer interessant participar com a recolzament a la iniciativa d'aquests joves.

—Aquest Club nostre patix de cert voluntarisme i sempre ha volgut estendre la seva influència social i

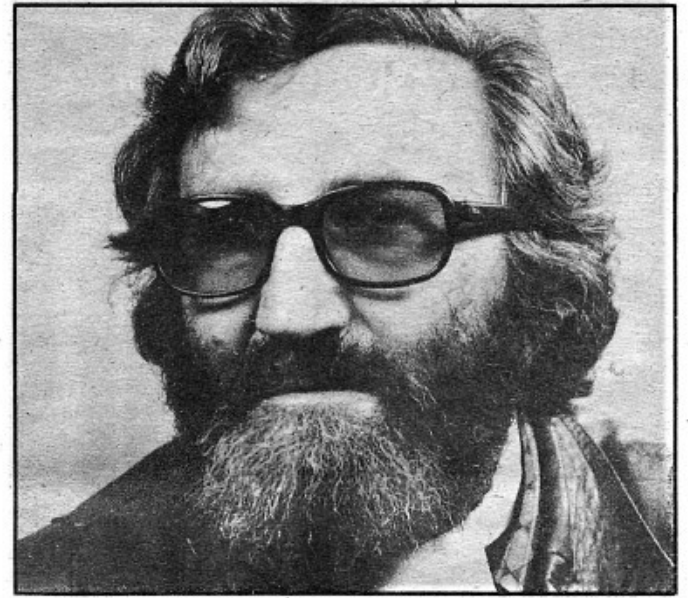
cultural a base de simples pretensions, sense posar els fonaments infraestructurals necessaris per dur a terme aquesta voluntat de capdavanter socio-cultural pollencí. Si m'ho permeteixes te posaré un exemple molt concret: feia molt de temps que al Club es volia fer un diari, una revista o qualque medi d'informació, divulgació i concienciació, i mai ha estat talment possible. Ha sortit "EL GALL", i certes ajudes significatives se fan esperar. Després de tot el Quinzenari es qualque cosa més per Pollença que un boletí qualsevol, i si consegueix encertar, la llengua, la cultura, la comunitat pollencina i tot el que el circumscribeix s'aprofitarà en gran manera de la iniciativa que

l'Obra Cultural Pollencina ha sabut acometre. Perque el Club Pollença no?

—Perque una societat fes un diari, segons jo, ha d'ésser que només tengui una línia ideològica concreta; això no és possible perque en aquests moments, me pens, que la diversitat d'idees dels socis del Club és ben evident.

—No es tracta tan sols d'això, te voldria exposar altres exemples il·lustratius, però no tenim espai. Ho deixam anar. Martí: té moltes deutes el Club?

—En realitat els deutes no em preocupa massa i si bé de cap no te puc donar xifres crec que aquest any ha anat molt bé, per l'augment de socis que hi ha hagut; a pesar que ha estat un

any de molts de gastos dedicats a la conservació de l'edifici.

HEM DE FER HONOR A LA CASA

—La imatge ambiental del Club sona com un poc "retro", un poc desfassada de l'època nostra. Aquesta ambientació està feta a posta o és altre deficiència?

—Jo crec que hem de fer honor a la casa i m'agradaria estàs amoblada segons l'època de la casa, però tam-

bé seria interessant fer certs espais moderns, actualitzats.

—Martí, que fa la política?

—Referent a la política del poble, me sap greu aquesta falta de coordinació en l'esquerra i que no estiguem més units; no per fer oposició per oposició que això a jo no me va, sinó per poder lluitar eficaçment en defensa dels interessos populars.

—Res més, Martí?
—Moltes gràcies.

SOBRE LA DEMENCIAL "ETSEQUEIADA" DELS ARBRES DE LA VILA

Ens han ensenyat que som els amos de la creació, amb tot lo que això pugui significar. Fins i tot n'hi ha que s'ho han cregut tant que es pensen sobre més que la mateixa Naturalesa. Són aquests que se coronen amb el dret d'imposar a n'els animals un determinat aspecte, sempre monstruós, o a les plantes, una ridícula forma de créixer.

Abans teniem a Pollença uns sers vius que, qui més qui manco, reconeixia com a arbres. Ara tenim unes coses, viues perque no els hi queda altre remei, que recorden remotament lo que podria ésser un arbre...

Me diuen que gràcies a n'aquesta etsequeiada podran ésser més alts i que així no estorbaran el majestuós imperi dels fils de la corrent. I jo vos dic que el més bàsic principi humanista hauria de dir que qualsevol forma de vida, incluits noltros, ha d'estar per damunt de les coses materials i que senziament no tenim dret a fer-lis aquests tipus de deformacions que sense dubte es poden classificar de demencials. No sabeu que els vegetals també tenen sentiments? Que els hi agrada la música, que quan s'els hi fa una ferida pateixen i que quan s'els acaricia goixen? idò sí. Tranquils: són els científics "oficials", a la fi, qui ho diuen.

En quant als vostros raonaments, vos demanaré un gran esforç: imaginar. Imaginau-vos que a tots els nins,

de petits, s'els hi tallàs els braços i les cames perque poguessin tenir un cap com un covo i uns ginjols de roa i mitja. Seria preciós, a que sí? I superat aquest primer exercici de mitjana dificultat, passem al següent, un poc més difícil: imaginau-vos un arbre sense etsequeiar a un carrer. Horrible? Crec que no, però si deis que això suposaria molts de problemes, urbanístics, de circulació..., jo vos dic que mai he vist pasturar un cotxe per plaça o pel Parc Infantil, i que si a un carrer no hi pot haber arbres (suposant que sabeu el que és un arbre) que no n'hi haguí, i que s'hi semblin en lloc seu enredaderes, rosers o parres, que poguessin créixer lliurement sobre unes estructures de fusta o ferro, cosa aquesta que sense dubte donaria un original encant al nostre poble.

Amb una paraula, que qui donà l'ordre de cometre tant salvatge acció, més valdria s'en hagués anat a llevar les terenyines de casa, o al manco que ens hagués pegat un siulo a la gent del poble per demanarnos el que trobavem.

Ens han ensenyat que els arbres no saben xerrar, però tal volta sia que noltros no els volem entendre.

Joan March

ELS PARES DELS ALUMNES DE LES ESCOLES ESTATALS, MOLT PREOCUPATS

Segons es va mostrar el dia 10 de desembre en l'Assamblea Comarcal de la Federació de Pares d'Alumnes de Mallorca que es va celebrar al Col·legi Joan Mas de Pollença. A l'acte vingueren representants de les associacions de Muro, Sta. Margalida, Lloseta, Sa Pobla, Alcúdia i els directius de la Federació de Mallorca.

Després de les presentacions de costum, en Biel Mestres, qui és Vice-president de la Federació y President de l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi Costa i Llobera de Pollença, en representació de les associacions pollencines va fer un obsequi a les delegacions presents, consistent en un llibre de texto per a l'enguatge, recentment editat i del que són co-autores dos

professors de Pollença, Na Joana Serra de Gayeta i en Miquel Vives.

Les intervencions estigueren molt animades i es va tractar de temes con és ara: les accions reivindicatives, gestions i èxits de la Federació d'Associacions; les carencies de material que pateixen en el Centre de Formació Professional de Sa Pobla; el problema de transport escolar; questions econòmiques de règim intern; es va denunciar el negoci de llibres de textos i les seves freqüents corrupcles i vicis ocults; es va tractar la problemàtica entorn a la dedicació exclusiva del mestres d'escoles, i es va exposar el temor soterrat que té la Federació a que el Ministeri pretengui enfrontar als Pares amb els Professors. Un tema molt interessant discutit va ésser els mals tractes i agresions als nins en certes escoles. Finalment se feren intervencions relacionades amb el tema de l'educació especial i la inspecció sanitària.

Fou una vetllada en que els representants dels Pares d'Alumnes deixarem clar la seva decisió de dur envant la defensa dels drets dels infants.

J.A. Encinas S.

LABORAL

LA III ASSAMBLEA LOCAL DE COMISSIONS OBRERES VA ELEGIR EL NOU SECRETARIAT

Després de la lectura de l'ordre del dia, el Secretari de Finances va fer un balanç de l'any econòmic passat. A continuació el Secretari General interí, Manuel Garcia, en el seu parlament va dir, entre altres coses, que la manca d'un abogot laboralista a Pollença se fa sentir per tots els treballadors, i que Comissions Obreres de Pollença li sap molt de greu aquesta falta i fa el possible per arribar a aconseguir-ho.

Se va elegir el nou Secretariat, que hi ha quedat constituït per: Manuel Garcia com Secretari General; Llorenç Llobera segueix

de Secretari de Finances, a Organització es Antoni Solivellas; en Formació Sindical Gabriel Vives, i Teodoro Criado com Secretari d'Acció Sindical.

A la convocatòria va ésser anunciada la intervenció del Secretari General de CC.OO. de les Illes, Sr. Càmaro. Aquest senyor no va comparèixer, com sempre, maldament ho va prometre, com sempre; pareix que la te por a Pollença i mai ve. En el seu puesto va parlar de l'Estatut del Treballadors En Paco Garcia. Secretari d'Organització de les Illes, que ho va fer molt bé.

electrica tertime

INSTALACIONES ELECTRICAS ELECTRODOMESTICOS Y ASCENSORES

C. Monjas, 20 - Tel. 531690 - Puerto Pollensa

BARTOLOME FUSTER INACHITTI

Galerías Vicens

L'ARTESANIA DE ROBES DE LLENGÜES DE POLLENÇA AMB PRESTIGI INTERNACIONAL

CONFECIO, ANTICS I OBRES D'ART

NOTICIES BREUS

ARA ES L'HORA DE DEMANAR L'INSTITUT

Sabem que s'estan fent les oportunes gestions, així com un sondeig públic per sebre quina és l'opinió de la gent i fer previsions per la creació d'un Institut de Batxillerat a Sa Pobla. Ja que aquí hi ha molta

de gent interessada en què s'implanti l'ensenyança mitja estatal, creim que ara és l'hora de presentar les peticions per veure si aconseguim que els nostres al.lots no haguin d'anar ni a Inca ni a Sa Pobla.

ARRIBA L'HIVERN

Del Polo nord ja ens ha arribat el vent i el fred després d'uns dies que recordaven més la primavera que l'hivern. Conseqüència d'això ha estat el Puig Tomir nevant i una fortíssima ventada que ha tombat més d'un arbre i que en general no ha fet gaire

bé a l'agricultura. Però en canvi si les autoritats pertinents prenguessin més en serió, lo de l'energia eòlica, s'hagués pogut acumular una gran quantitat d'energia elèctrica.

EL C.N.M. "JOAN MAS" VA TRIOMFAR A INCA

El Col.legi "Joan MAS" va participar en el concurs de cant coral celebrat a Inca per a grups escolars. El coro de l'esmentat centre va actuar amb dues cançons, de forma

extraordinària i obtingué el segon premi dotat amb 5.000 ptes. Sembla que les activitats de promoció dels nostres centres locals són nombroses i variades. Enhorabona.

ELS CANS HAN FET MATX

Aquests dies passats un parell de cans amb collar, per tant que tenen propietari, i a més se sap que són de bona casa i estan ben alimentats, varen assaltar un parell de galliners matant totes les gallines i destro-

çant per complet portes i "requilles". El Guarda rural està investigant damunt el present i de segur que prest s'acabarà amb aquesta trista situació.

EXCURSIO DEL COL.LEGI DE MONTI-SION A GALICIA PER UN DIA

En aquesta excursió realitzada pel Col.legi de Monti-Sion a Galícia, 55 dels 58 viatgers érem pollencins -joves i majors-, i els altres, d'Alcúdia. L'Agència "PANAM" va fer gala d'una organització insuperable, amb l'eficàcia d'un bon guia i xofer.

Vàrem visitar SANTIAGO DE COMPOSTELA i els caps de riu del litoral pontevedrés. A SANTIAGO poguérem admirar la plaça de l'OBRA DOIRO emmarcada per façanes d'estils diferents que són resum en pedra de la història de la Ciutat segons els conceptes següents:

La CATEDRAL -barroc i romànic-, RELIGIO.

L'HOSTAL DELS REIS CATOLICS -Renaixement-, CARITAT.

L'AJUNTAMENT, Palau "Rajoi" -de caire neoclàssic-, i Sant Jeroni -clàssic-, JUSTICIA.

La CATEDRAL, construcció religiosa de primer ordre, mostra com s'harmonitzen el Romànic més pur amb el sumptuós Barroc, sense que hi manqui la gràcia de l'Ogiva ni l'elegància del Plateresc.

A més a més, poguérem admirar les seves façanes: El Pòrtic Real de la Quintana construït l'any 1657 pel Mestre PEÑA DE TORO. La Portada de les Plateries, realitzada allà per l'any 1103, pel mestre ESTEVE. La façana occidental coneguda com la de l'OBRA DOIRO que es va construir l'any 1740 per CASAS Y NOVOA, i que constitueix una de les més grans creacions del barroc galleg. La de l'AZABACHERIA, també barroca, se deu a FERRO CAAVEIRO i FERNANDEZ SARELA, i la Porta Santa, que fou construïda l'any 1611 per GONZALEZ ARAUJO. A l'interior de la Catedral hi fulgura l'obra magistral de l'arquitectura Romànica, on hi culmina el saber i la inspiració dels vells mestres medievals.

Des del punt de vista piatós i sentimental el centre d'atenció del temple és l'altar major, de perfil romànic i que, actualment, queda ocult per l'ornamentació i baldaquí barroc. L'afluència turística és important i els dies festius es fa funcionar el "BOTA-FUMEIRO", famós, del segle XIX. Però allò que ho supera tot com a conjunt artístic és el PÒRTIC DE LA GLORIA, realitzat l'any 1188 pel Mestre MATEO, potser la més valuosa creació de l'escultura europea del segle XII.

La imatge romànica de l'Apòstol pertany al segle XII o principis del XIII. Vesteix esclavina d'argent, donada per l'Arquebisbe Monroy qui també, en el segle XVIII donà el viril de la magnífica Custòdia d'ANTONI DE ARFE, joia del segle XVI.

Després, en autocar, visitarem el litoral pontevedrés, passant per les poblacions de VILLAGARCIA DE AROSA, VILLANUEVA -on poguérem veure el solar dels VALLE INCLAN- i GAMBADOS, bell i pintoresc poble de pescadors, fins a LA TOJA, denominada "Illa de l'ensomni".

Dinàrem a GROVE, on assaborírem la bona cuina de Galícia, la seva graellada de marisc. I retornarem, passant per LANZADA, PORTONOVO, SANGENJO, COMBARROS (poble de pescadors, típic per les seves solanes i graners vora la mar) y POYO finalitzant a Pontevedra, on poguérem admirar la Basílica Menor de Santa Maria, d'art plateresc, la Plaça de LA HERRERIA i les ruïnes del temple de Sant Domingo, d'estil gòtic.

Tot seguit, retornarem a SANTIAGO DE COMPOSTELA, on poguérem comprar les tasses i terrines, el "Quejo" i el vi "RI-BEIRO", entre altres coses típiques d'aquelles latituds. Passejarem entre la gent alegre i bullangosa pel carrer del FRANCO i el carrer RAINA, on el poble conversa amb sana germanor i en un ambient viu i dinàmic, assaborint una "TACINA DO RI-BEIRO".

De retorn a Mallorca, saturat del bell paisatge galleg, de la història i de l'art d'aquell poble, restam ben animats per a programar una altra ruta per a l'any que ve, si Déu vol.

Miquel Alzamora

ELS JUGUETS BELICS

Com cada any quan s'acosten les festes de Nadal la T.V.E. comença la campanya publicitària de les joguetes, també les jugueteries omplen els seus mostradors, però quasi sempre els articles són els mateixos, pepes per les nines, i joguets bèlics

pels nins (madelsmans, tanques, canons, matrelletes, pistoles etc.). Tot això per crear un clima de violència que comença des de que els nins són petits, per convertir-los amb una joventut delinqüent i violenta.

A Pollença en el carrer major hi ha una jugueteria que dins els seus mostradors mai hi ha joguets bèlics sinó que tot són joguetes i jocs educatius i pedagògics. Parlant amb el seu propietari Pere Llobera li demanem:

-Per què tens aquests tipus de joguets, si està comprovat que les altres se venen més?

-Jo trob que a un nin li han de comprar una joguete constructiva i no destructiva com són totes les joguetes bèliques.

-S'ha fet a Espanya alguna campanya en contra dels joguets bèlics?

-Si ja fa dos o tres anys i de forma quasi particular va començar aquesta campanya, l'any passat els diaris de Ciutat varen parlar un parell de vegades sobre aquest tema. També se varen fer cartells i ferratines que

anunciaren el perill que podien crear aquest tipus de joguets. A molts de països europeus està prohibit fer publicitat de joguets bèlics.

-Creus que si no hi hagués joguets bèlics hi hauria menys delinqüència i menys violència?

-Jo crec que sí, però també s'ha de tenir en compte la televisió i el cine que quasi sempre fan pel·lícules de guerra, morts i ferits, bons i dolents. Tot això crea en el nin un caràcter violent i agressiu que pot donar seriosos disgusts, com és el cas d'uns nins que després d'haver vist una pel·lícula del "Oeste" jugant a "Vaqueros" en varen penjar un d'un arbre pel coll i es va morir, a un altre li varen treure un ull amb una fletxa (tot això són notícies que les he llegides a nels diaris).

-Vols afegir res més?

-No, sols vull dir a nels Reis Magos que vinguin carregats de pau i no d'armes per fer la guerra. Res més.

FELICITATS I BONES FESTES A TOTS.

Pep Bordoy

CICLE DE CONFERENCIES PEDAGOGIQUES

del Col.legi de Monti-Sion,
en el Club Pollença

CERTAMEN DE REDACCIO DE NADAL

per a tots els nins i nines de les
Escoles i Col.legis de Pollença

CONCURS DE BETLEMS 1979 ART I TRADICIO

FESTA NADALENCA amb repartiment
de premis i guardons.

Recital poètic

Actuació del Cor Infantil "L'ESTEL"

Són promocions culturals de la

**CAIXA D'ESTALVIS
DE LES BALEARS**

"SA NOSTRA"

Més detalls i condicions en cartells anunciadors

BONES FESTES!

FELIC I PROSPER ANY NOU!

Cotxe	Núm.
	23.430
Bicicletes	Núm.
	92.207
	73.000
	60.590
	91.654
	62.239
	54.186
	24.830
	47.302
	47.977
	16.100
	11.783
	17.574
	70.278

MOLTS D'ANYS!

NOTES PER A UNA HISTÒRIA DE POLLENÇA (III)

LA PLAÇA DE LA CONSTITUCIÓ

Sembla que no es deix encara la reposició de la placa a l'antiga Plaça de la Constitució. O sia a la plaça que en diuen "vella", des de quan es començà la "nova", a 1857. L'antiga Plaça de la Constitució, abans de donar-li aquest nom, era ja feia segles la Plaça Reial, i naturalment, la més important de la vila. Allà estava situat, es pot dir, tot lo oficial o públic referent a la Cúria Reial: Cobrament d'impostos, l'Escrivania Reial, la presó, el forn del Balliu, l'hostal, la pescateria, la carnisseria, i just allà mateix, la quarteira, el corral del Rei (el Corralàs, després comprat per Can Sopa), i més modernament la "Casa de l'Obra", de quan es construí la nova Església. Sols hi faltava la Casa de la Vila, que ja és sabut estava a la Casa de l'Almoina, fins que a principis del segle XVII se'n fé una de nova, aprofitant un vell edifici que estava destinat a Hospital, sobre el vell cementiri i amb l'entrada al Mercat, edifici ja desaparegut des de quan la Casa de la Vila es traslladà a Monttissió. Vol dir, que la Plaça havia estat el cor del poble.

Per això es va triar com a lloc per col·locar-hi aquella placa, placa que com a bandera alçada i de forma permanent, havia de recordar als pollencins que, des de l'any 1812, en que s'havien reunit les Corts de Càdis, tant als pollencins com als altres espanyols se'ns havia donat "UN NOU I EXÒTIC MOTLE PER LA HISTÒRIA D'ESPANYA". Unes Corts, que encara que s'haguessin celebrat a aquella

atlàntica ciutat andalusa, foren també autènticament nostres, amb tota la responsabilitat a que això obligava: Per primera vegada a la diversitat de Nacionalitats, Regnes i Principats espanyols se'ls havia convocat a una Asambleja Comú, i hi enviàrem els nostres representants, i sense tenir en compte, com s'havia fet sempre abans, i fins a aquell moment històric, diferenciació de països originaris, ni de braços, ni estaments. Després de tres "CENTURIES D'USURPACIO, DE SEVERA ESCLAVITUT I D'IGNOMINIA, QUE ESTAVEN DESPAREIXENT PER DEIXAR LES MANS LLIURES A AQUELLS QUE REPARAR LA MISSIÓ DE REPARAR TANT DE MAL..." (1)

Celebrar aquest gran canvi, era el significat de la col·locació i permanència de la placa de "Plaça de la Constitució" a aquell lloc.

Però, molts que no s'atreuen a res més, i que no volien admetre aquell significat, es desfogaren, grosera i covardament, en diverses ocasions, contra aquella làpida, que recordava la primera victòria de la democràcia sobre l'absolutisme, i que estava dedicada a aquella Constitució que segons un tractat d'Història d'Espanya, "AMB TOTA LA SEVA GRANDESA RENOVADORA I LA SEVA INGENUITAT, fou LA PRIMERA BAULA DE LA LLARGA SERIE DE CONSTITUCIONS QUE EL POBLE ESPANYOL ES DONÀ DURANT EL SEGLE XIX". (2)

Aquella primera Consti-

tució fou fruit d'unes Corts, les de 1812, que des del principi es declararen representants i dipositàries de la Soberania Nacional. Que foren les primeres que s'atreuen a suprimir la Inquisició, que acordaren la llibertat d'impremta, que obriren el camí cap a un sufragi universal i al règim electiu dels ajuntaments, i que aboliren les proves de noblesa per ingressar a les Acadèmies Militars, facilitant així l'aparició d'aquell esplet de militars, grans liberals, que vingué després. D'unes Corts, que convençudes dels seu paper trascendental, arribaren a auto-títular-se "MAGESTAT". I quin atreviment a l'Espanya de 1812!

A les Corts de Càdis hi concorregueren per Mallorca, com a Diputats, el Bisbe Nadal, el Magistrat Guillem Moragues, ambdós liberals moderats, i el famós Antillón, també Magistrat de l'Audiència de Mallorca, que encara que Diputat per la Confederació Catalano-Aragonesa, i aragonès, tingué gran influència en el liberalisme mallorquí d'aquell temps. Antillón fou un dels fundadors del batallador periòdic "Aurora Balear".

D'idees distintes però igualment exaltat, era un altre Diputat mallorquí: El capellà Llaneres, rector de Sant Nicolau de Ciutat, i després Canonge, periodista igualment, i igualment combatiu i intransigent. A ell es va deure, quan entrà novament l'absolutisme, la proposta de reposició de la Inquisició a Mallorca i dels execrables "sambenets" al claustre de Sant Domingo, claustre i convent ja ende-

rrocats.

Malgrat que la Constitució de Càdis declarava que Espanya era única i exclusivament catòlica, hem d'admetre que el Clero y el poble, en general anaven units i eren majoritàriament tradicionalistes, i per lo tant contraris al nou estat de coses que implantava aquella Constitució.

Hi havia excepcions: Precisament un dels caps del partit lliberal a aquelles Corts, que fou després derrotat com Argüelles i altres, fou el capellà gallec Muñoz Torrero. I entre els liberals mallorquins hi hagué, res menys, que el fiscal del Tribunal de la Inquisició Victòrica.

Una vegada aprovada aquella Constitució, a Pollença el 22 d'agost de 1812, el mateix dia que a Ciutat, es procedí solemnement i per ordres superiors, a la seva Jura. Era Batlle Reial l'Honor Guillem Llobera Pont (de Can Lloberina). Tenia 29 anys i ja era Batlle d'abans de la Constitució. Reunits a la Casa de la Vila el Consistori, capellans, dominicos i altres personatges, passaren a l'antiga Plaça Reial, amb gran repicada de campanes, escoltades i alegria general. Sobre una tribuna i davant un gran quadre de "Fernando VII", el Batlle amb la Constitució a les mans i a peu dret, llegí la fórmula del jurament, que contestaren tots els presents. I la festa seguí fins a la nit, amb carros triomfals, balls i disfrazos. I la placa quedà col·locada, com si no s'hagués de moure mai més.

Però, a 1814, dos anys més tard, derrotat Napoleó i alliberat "Fernando VII, el Rei espanyol opinà que el poble havia arribat massa lluny, i acostumat a fer-ho així com ho havia volgut sempre, ordenà que la Constitució i tots els decrets de les corts s'havien de considerar anul·lats: "COMO SI NO HUBIERAN PASADO JAMAS Y SE QUITASEN DE EN MEDIO DEL TIEMPO..." (textual). A la Història de Pollença de D. Mateu Rotger figura una detallada ressenya de la gran festa, sobretot religiosa, amb que es celebrà a la nostra vila, la tornada d'aquell Rei, que ben aviat tornaria a desdir-se, a jurar i a renegar de lo jurat. (3)

Es ben sabut que a 1820, després de l'alçament lliberal de Riego, el mateix Rei acceptà i jurà novament la Constitució de 1812, que havia rebutjat a 1814, i és famosa la seva frase: "MARCHAMOS TODOS JUNTOS Y YO EL PRIMERO, POR LA SENDA CONSTITUCIONAL...". Efectivament, a 1823, Riego fou penjat a la Plaça de la Cebada de Madrid. I igual que féu a 1814, "Fernando VII" entrà a la capital novament com a Rei absolut, restablí la Inquisició i a més nombrà el seu confessor primer ministre, etc. etc.

A Pollença arribà la notícia d'aquella nova abolicció, el 6 de novembre a vespre, i qui la dugué fou el capellà D. Bartomeu Cànaves, que acabava de venir de Ciutat donant grans crits de "¡Visca el Rei! ¡Fora làpida! Com si ja esperassen la notícia, les campanes es posa-

ren a repicar, hi hagué gran avalot, saqueix i ruina de les cases i botigues de certs liberals, i els manifestants es begueren gran quantitat de vi blanc que hi havia guardat al Convent, on no havien tornat els frares encara. No cal dir que els restes de la làpida foren arraconats novament. (4)

Posant i treguent la placa, arribam a la seva darrera desaparició. La darrera desaparició de la placa que donava nom a la Plaça de la Constitució, -es moderna, ja que data del temps de la Segona República, i sorprendentment, no fou obra dels reaccionaris o partidaris de la Inquisició, sino d'altres a qui per lo vist, tampoc la Llibertat, els liberals, i en resum, els seus símbols acabaven d'agradar.

Per acabar, i de moment, sols podem limitar-nos a constatar que la placa de la "Plaça de la Constitució" segueix arraconada.

Francesc Serra de Gayeta

NOTES

(1) *Escrit d'Agustí Argüelles, gran liberal i motor d'aquelles Corts. Pel seu liberalisme fou desterrat a Alcúdia de 1815 a 1820. Després de dotze anys de la seva mort, a 1856 un Governador de Mallorca, també liberal, inaugurà una làpida en memòria del desterro del gran personatge, a la casa on visqué, a la Plaça d'aquella Ciutat.*

(2) *A l'aprovació de la Constitució de 1812, i a la seva anul·lació quasi immediata pel mateix "Fernando VII" l'havia jurat, es tornà a posar en vigor a 1820 fins a 1823 (època que s'anomena el "bienni liberal"). A aquesta ja en succeïren d'altres: De 1837, 1845, 1856, 1876, 1931, l'actual. Unes més liberals i altres més reaccionàries, segons les èpoques, però ja, més o menys, amb el patró de les idees d'aquella primera, que es convertí en la pedra fonamental de la democràcia espanyola.*

(3) *Era Batlle constitucional el Dr. en Medicina D. Martí Cifre de Colonya (de Can Cuset), que encapçalava la processó que es celebrà, amb una bandera amb la inscripció ¡Viva la Fé, la Religión i la Patria! Però un mes després, el seu entusiasme per la vinguda del Rei que tots ja sabien actuar novament com a absolut, no li valgué per res, ja que el fet d'haver jurat la Constitució com a Batlle, l'obligà a entregar la vara al que ho era en l'anterior temps de l'absolutisme, D. Martí Vila Rotger.*

(4) *El capellà D. Bartomeu Cànaves, tenia ja dos germans més, tots també capellans, els tres fills de l'Apotecari D. Guillem Cànaves del carrer de l'Aigua.*

PER LA CONSERVACIÓ DE L'ARXIU MUNICIPAL DE POLLENÇA

En uns moments que podríem qualificar de recuperació i de reconstrucció nacional, el paper dels arxius i de tots els centres de documentació és d'una importància cabdal degut a la valuosa informació que sobre la nostra realitat històrica guarden. Resulta, per tant, evident la seva funció social, essent lògic que estiguin sota la tutela dels poders públics, sobretot de les institucions autonòmiques i municipals.

Cal, per tant, una nova política tendent a la salvació i la conservació de documentació i d'arxius. No podem oblidar que ens trobam en una situació de desaparició i dispersió constant d'arxius de tipus familiars, municipals i de diverses entitats. És necessari evitar una expropiació més del nostre patrimoni històric-documental. En aquesta perspectiva la conservació del tresor documental del país s'ha d'emmarcar dins la política cultural que el Consell dugui a terme. La qüestió dels arxius no és una qüestió aïllada ni marginal de la política cultural, sino tot el contrari.

Així dels diversos tipus d'Arxius que hi ha -Arxius

de l'Estat, Arxius Nacionals o regionals, Arxius d'Administració Local, Arxius Eclesiàstics, Arxius Notarials, Arxius Militars, Arxius Civils, Arxius d'empreses, Arxius Patrimonials i Privats,....- el que en aquest cas ens interessa és el local, però sense perdre de vista la necessitat d'una coordinació entre tots els centres de documentació i els arxius existents.

¿Quina és la situació de l'Arxiu de l'Ajuntament de Pollença? S'ha afirmat per part d'investigadors de la nostra història que l'Arxiu de Pollença és un dels més interessants i importants de Mallorca. Però la seva situació actual deixa molt que desitjar. Podríem qualificar el seu estat de deixadesa; efectivament pols, humitat, acaramullament, dispersió, pèrdues, descontrol, etc. podrien ésser les paraules que defineixin amb més precisió l'actual situació de l'Arxiu Municipal.

Manca una classificació seriosa del que hi ha, manca un fitxer i un inventari dels documents existents; no hi ha una distinció entre la documentació històrica i l'administrativa, no hi ha cap tipus de servei auxiliar

per l'investigador, etc.

Què se pot fer per superar la situació actual? És evident que qualsevol tipus de solució passa per a una col·laboració amb el Consell a través de la Conselleria de Cultura i Educació a nivell econòmic, humà, tècnic, etc. Però per fer efectiva aquesta col·laboració cal una voluntat de l'Ajuntament de voler dur a terme una política cultural de recuperació i de reconstrucció cultural del país.

La Ponència de la Comissió per la Salvació i la Conservació de Documentació i d'Arxius del Congrés de Cultura Catalana proposava en les seves conclusions la creació d'un Arxiu Històric, diferenciat de l'Administratiu, a les poblacions de més de 10.000 habitants, cosa per tant aplicable a Pollença. Ara bé segons aquesta proposta, la creació de dit Arxiu suposa: 1) La presència d'un arxiver (licenciat en Història i amb una formació específica). Dit arxiver, que podria ésser subvencionat pel Consell, seria el responsable del funcionament de l'Arxiu, i estaria en contac-

te amb el Consistori a través de la Comissió Informativa de Cultura i Educació.

2) La primera tasca a realitzar dins l'Arxiu seria la classificació de documents, fent un fitxer adequat i ordenant correctament tota la documentació existent. En aquesta perspectiva s'ha de pensar en traslladar l'actual ubicació de l'arxiu a un altre lloc; dit lloc podria ésser el convent en una de les dependències que actualment no s'utilitzen, prèvia adequació del mateix. Aquesta nova ubicació amb el mobiliari necessari possibilitaria els contactes amb el Museu Municipal, del qual se n'hauria de parlar en una altra ocasió.

3) L'Arxiu hauria de tenir les màximes facilitats de consulta, establint un horari permanent. Aquestes facilitats de consulta no hauria d'evitar el control estricte sobre la mateixa.

4) La creació d'un servei tècnic de reproducció, de fotocòpies etc. és una necessitat per l'investigador i també per la conservació dels documents delicats, inèdits o en mal estat.

5) L'ampliació de l'Arxiu Històric Municipal se podria

orientar cap a la creació d'un arxiu fotogràfic de la localitat i de tot material gràfic, la d'una col·lecció de planols de la localitat, la d'una hemeroteca local, etc. Per altre part tota la documentació administrativa de l'Ajuntament, passats uns vint-i-cinq anys podrien passar a l'Arxiu. A més periòdicament l'Arxiu podria publicar monografies sobre aspectes de la comunitat local, anant cap a la realització d'una biblioteca d'història local. Dita biblioteca tendria tots els llibres i articles publicats sobre la història de Pollença.

Som conscients de que moltes de les propostes fetes no són a curt termini possibles, però també pensam que cal començar a caminar el més aviat que se pugui. La conservació dels arxius i de totes les fonts de documentació és fonamental per a la reconstrucció nacional del nostre país.

Margalida Neus Cortès
i Marquès
Martí X. March i Cerdà

Pollença, 13 de desembre de 1979

Pròximament, el capítol IV d'aquestes NOTES PER A UNA HISTÒRIA DE POLLENÇA sobre "Un Arrendament de Formentor de 1602".

RACÓ DE SALUT

OBRIR LES PORTES DE LES RIALLES

Davant tot lo que s'ha dit en aquest racó, més d'un mos demana: "però, si no podeu menjar això i allò altre, de què viviu? Si hem de fer lo que deis ho haurem de cap-girar tot. Ca, cal això és massa complicat!" I en aquesta gent sempre s'els hi contesta diguent-los que estan errades de cap a peus, ja que les normes que podem donar sempre són orientatives, mai taxatives, no fent més que reflectir els resultats de les investigacions dutes dins aquest camp i de la nostra experiència personal. Precisament és cadascú el qui ha de preparar, seleccionar i combinar els aliments. Nosaltres recomanem tan sols que segueixin les quatre normes bàsiques dels qui fa temps que cerquen la salut. Serà després d'haver començat el camí del naturisme i haver pegat una o dues sopegades,

quan ens comencem a sentir bé i voldrem avançar per aquest camí més i més, em pesos pels descobriments meravellosos de cada dia, sense preocupar-nos per l'alimentació, olvidant-nos de combinacions i quantitats, ja que tot això ho demanarà el nostre propi cos.

I precisament per llevar embulls, avui no parlarem d'alimentació, sinó d'una font tant o més important de salut: l'alegria, la senzillesa, la naturalitat, la despreocupació. Sí, perquè les cures i les malalties, a més de per la boca, també poden entrar pel cor. És a dir, que la salut no tant sols té un tractament científic i normatiu, també es pot envoltar de tot una filosofia i admetre un caire psicològic, afectiu i inclús esotèric. Pensem, per exemple, amb els padrins que han passat el segle, generalment amics "del

vino y las mujeres" i del tabac, però sempre amb una vida senzilla, alegre i despreocupada. O pensem també amb les úlceres d'estómac, l'hipertensió i les enfermetats cardíagues i veurem com els qui les pateixen solen ésser persones de caràcter nívios, amb constants preocupacions i disgusts. És a dir, que posats a fer comptes, és ridícul seguir un règim vegetarià, fallant amb l'altre sentit. Fins i tot creim que, arribats als extrems, seria manco nefast fer lo contrari.

Un home vell contava que un dels metges més bons del món havia escrit un llibre que només deia tres coses: "cap fresc, ventre net i peus calents". Això no és un simple simplisme. Pensau detingudament les implicacions i la profunditat d'aquests tres mots. I si el bon metge n'hi hagués afegit

un quart, l'alegria, no dubteu que s'hagués tractat d'un llibre perfecte. Però clar, com "practicar" l'alegria dins una societat que necessita d'uns actes programats, d'un temps especial, d'una autorització especial i d'un lloc especial per poder fer bulla i riure? Com dur això endavant si les persones que riuen a tothom, saluden a tothom i del no res fan un joc són considerades com a gent rara, és a dir, benicita o subnormal? Cal olvidar molt sovint l'embull de costurar a on vivim, entrar un poc de calor a cada cor, obrir les portes de les rialles i fer de cada dia una festa. Tot això, clar, si no volem que les úlceres d'estómac, els atacs de cor i les morts prematures segueixin fent mac.

Un amic de la Natura

LA MOPI

Del llatí "Mopis Urinaria". No es coneix el nom en castellà perquè és una espècie endèmica de Mallorca, encara que antigament, tal com podem apreciar a algunes llegendes cèltiques, sembla ésser que se trobaven a altres llocs d'Europa. Actualment ha quedat reduïda a uns pocs redols de la nostra Serra Nord, i segons els darrers recontes, que per cert, s'han hagut de fer a partir dels seus rastres, ja que són molt males de veure, se calcula un nombre màxim de trenta exemplars, per lo que passa a ésser una espècie gelosament protegida.

Aquest animal gaudeix d'unes peculiaríssimes propietats biològiques i anatòmiques que el converteixen amb representant d'una espècie d'un valor científic iols comparable al que pot tenir el famós "Nessi" d'Escòcia, o "l'home de les Neus" de l'Himalàia. Pertany a la família dels boxosòmbols i a l'ordre Humidrolara, lo que li dona un misteriós aspecte d'au i de mamífer. Té una propietat única dins el Regne animal i és a d'estar dotat d'una bufeta torpementment dilatada, lo que li permet estar mesos i

mesos sense buidar-la (vet aquí el perquè del seu nom llatí). D'altra banda té una pinta realment estranya: d'uns 40 kilos els mascles i de 35 les femelles, totalment coberts d'uns pels molt granats i llargs, un cap petit localitzable a una alçada lleugerament inferior a la seva esquena, amb banyes simples i petites, laterals, ulls grossos, frontals, nas pla, etc...

Les extremitats superiors han quedat reduïdes a dues unglades del mateix tamany que les banyes i les inferiors acaben amb uns dits premials molt semblants als humans.

Té capacitat de volar curts trajectes, encara que ho faci d'una forma feixuga i renovera i és l'únic moment que podem aprofitar per sentir el seu cant que consisteix amb uns bramuls aïllats, greus i poderosos que recorden remotament

els cants dels corbs. Té uns costums nocturns (des de les dotze de la nit a les cinc del matí, aproximadament) i estiuencs. L'hivern el passa aletargat.

Tenim notícia de que molts de turistes han vingut aquest estiu expresament per poder fotografiar qualche mopi, encara que sols aconseguiren retratar-ne

dues (una colla) i sortiren molt malament ja que quan les tenien perfectament enfocats alçaren el vol al mateix temps que buidaren la seva immensa bufeta, deixant als desafortunats naturalistes escalivats de per vida.

M. Anys

LES RACES AUTÒCTONES: UNA RIQUESA CULTURAL i GENÈTICA QUE CAL CONSERVAR

S'ha vist que, cada vegada més, un dels perills que comporta la progressiva millora i intensificació dels sistemes de producció ramaderes, és la desaparició de les races animals locals.

Aquestes races locals acostumen a ser de gran rusticitat, no gaire productives i són explotades sense cap tipus de selecció.

Un cas molt general de millora ha estat la substitució d'aquestes races per races exòtiques especialitzades. Això al llarg del temps a estat l'extinció o quasi desaparició de moltes de races arreu del món.

Les nostres Illes, tampoc no se n'han alliberat d'aquest procés i així tenim el nostre patrimoni animal en clara regressió: El cavall mallorquí ha minvat alarmantment absorbit pel cavall de trot i de monta. El PORC NEGRE MALLORQUÍ que se explotava extensiva i familiarment, va molt clar degut a la empena que rep de les races de porcs de cicle de engreix molt curt a força de pinsos. La VACA MALLORQUINA ha desaparegut absorbida per la Frisona. En quant a l'ovella és clar que n'hi ha moltes, però aquí lo que ens preocupa són els encruaments, que es fan per a millorar les qualitats càrniques i el ràpid engreix dels cots, amb races importades de per tot arreu, així dins les nostres guardes hi ha sang de races com son la manxega, landschaf...

En els cans mallorquins també és visible sa regressió esmentada. El CA DE BOU, ja l'hem perdut per a sempre. (Ca que va ésser emprat pels anglesos com a pare del Bulldog). El CA ME perdiuer boníssim pareix que també ha desaparegut. El CA DE BESTIAR, uns dels millors cans de pastor del món, ha estat estudiat i recuperat per molt bons aficionats, no fa gaire i ara sofreix un procés de potenciació.

A Menorca hi ha la VACA MAHONESA, excelent productora de llet ha estat declarada de protecció oficial fa un parell de dies. En la GALLINA NEGRA hi trobam dos reals de lo mateix.

La conservació d'aquestes races locals és important a tres nivells: zootècnic, científic i cultural.

Deixant de banda l'innegable interès científic i zootècnic és important també no perdre de vista que aquestes races son part integrant del patrimoni cultural d'un país i, com a tal són reflex d'una activitat humana en un moment i un temps determinats.

Unes primeres pases en vista a la conservació serian: Conèixer i avaluar adequadament les característiques de la raça. L'estudi de l'ús que dintre del context modern de la producció ramadera s'ha de fer de cada raça.

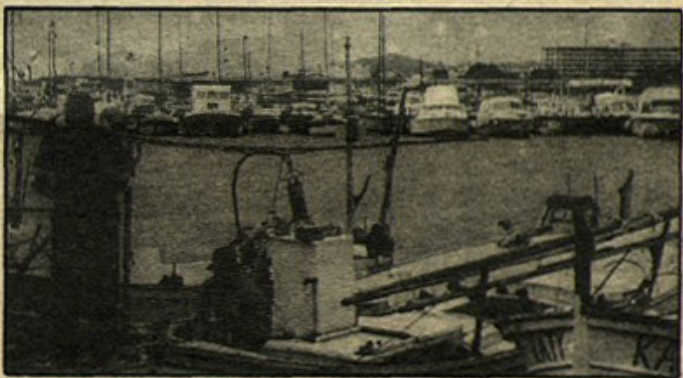
Llorenç Payeras

EL GALL i L'OCB CONVIDEN AL CLUB NAUTIC A UNA TAULA RODONA SOBRE EL PORT ESPORTIU

Després d'haver llegit la seva carta publicada en EL GALL núm. 10 ens veim en la necessitat de fer unes aclaracions, degut a que creim que hi ha unes quantes incorreccions.

En primer lloc vos referiu a que al núm. 9 l'espero deia "que teniem l'escopeta preparada per a disparar en contra del projecte d'ampliació del PORT del CLUB NAUTIC", quan en realitat només deia que s'havia tornat a aixecar la llebre del Port Esportiu i que teniem l'escopeta preparada pel proper número. No dèiem per parlar en contra, ni dèiem que fos el Port Esportiu del Club Nàutic, de totes formes gràcies per aclarir aquest punt. Un sol article firmat per la redacció del GALL ha tocat aquest tema en el que ens oposàvem a un projecte que era de domini públic per haver-se publicat al D.M.. Comentàvem que no ens agradava però apuntàvem la solució de que es fes a LA BASE. És a dir que no ens oposam sistemàticament —com volem dir a la vostra carta— a l'existència d'un Port Esportiu, però sí a qualsevol projecte que degradí el nostre entorn natural.

Més envant deis que es tasque ineludible de qualsevol bon informador conèixer a fons els assumptes abans de aventurar-se alegrement a criticar, defensar o atacar més si aquest assumpte afecta a tot un poble. No som professionals de l'informació, ni tenim el temps que aquests disposen per informar-se, però procuram fer les coses seriosament. Repetim que l'única vegada que hem tractat l'assumpte del Port era quan sortí l'informació en el D.M. en el que es veien les obres a realitzar. Ens consta que aquesta informació fou facilitada pel president del Club Nàutic Sr. Bellini al redactor del Moll A.S. Bochoritano, és a dir procedent de "bona tinta". Després no sortí cap altre informació perquè no teníem notícies ni l'informació suficient per opinar. Com hauran comprovat els lectors en el GALL núm. 10 no disparam cap cartucho en l'escopeta que teníem preparada perquè la llebre està ajassada. I com veim que ara estan disposats a facilitar tota l'informació necessària, recollim la seva bona disposició i volem ajudar a que aquesta informació

arribi a les parts interessades. ELS CONVIDAM PER TANT A UNA TAULA RODONA perquè presentin tota l'informació que tinguin i aquesta pugui ésser discutida seriosament.

Seguint en la seva carta, com sabeu que la majoria del Moll està a favor de que es faci si no heu consultat a tot el poble? Si només heu consultat a l'Associació de Veïnats sembla que està d'acord, però tan sols representa a un 20 per cent de la població. Recordam que l'Associació de Veïnats fa dos anys s'oposaren a un projecte similar. Com ara aquest canvi? No serà degut al canvi de junta directiva en la que hi entraren a formar part representants del Club Nàutic i persones amb forts interessos comercials?

Si de veres tenen ganes de fer les coses bé esperin que estigui fet el pla d'ordenació.

Deis també que sou pacifistes i aixecau la bandera blanca. Pacifistes noltros també ho som, però ja hem vist aixecar massa banderes blanques d'aquestes que no han servit més que per degradar més i més el que és nostre i per defensar el que és nostre ho sentim molt però s'ens han acabat els patacs blancs. Els darrers que teníem els emparam per la llagrimera que ens produeix el contemplar com se van carregant la nostra Illa, sort que a Pollença creim que les coses encara tenen remei.

Es que les seves actuacions només estan determinades tan sols per interessos econòmics, és que no teniu una mica de sentiments?

Atentament els saluden,

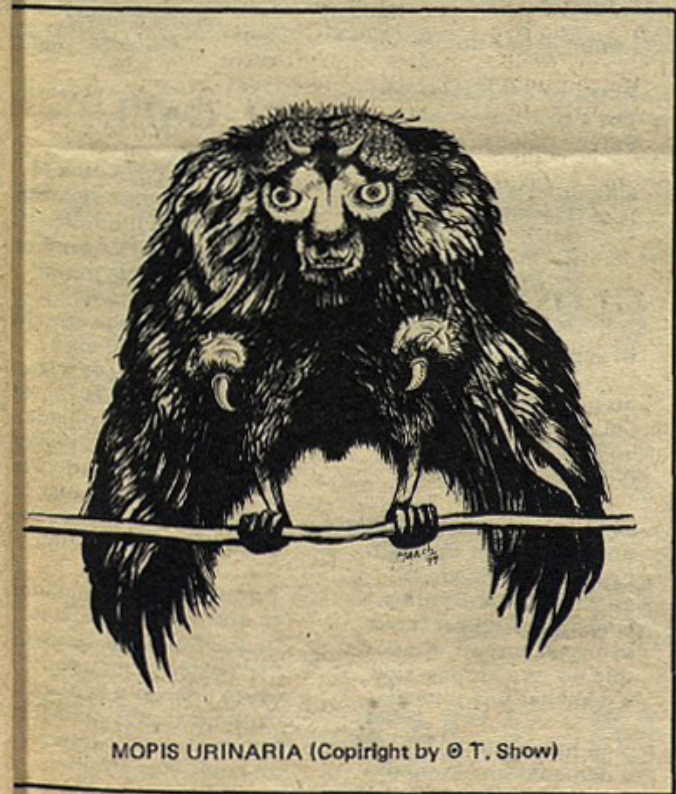
Junta directiva de O.C.B. i redactors de EL GALL.

L'ASSAMBLEA DE POLLENÇA PER A LA LLUITA CONTRA EL CANCER

INFORMA:

El dia de "LA FIRA", Diumenge 11 dels corrents, jornada de la qüestació popular contra el càncer, es recaptaren:

en TOTAL: 35.450 pessetes
MOLTES GRÀCIES A TOTS!
ESTAM A LA VOSTRA DISPOSICIÓN

MOPIS URINARIA (Copyright by © T. Show)

MUSIQUES

En música ja sabeu que hi ha lo que en deim "temps callats", ço és un troç on no hi ha "nota" i, conseqüentment, no es canta ni sona (però que ha sonat o sonarà). A l'hora de parlar de música, també se'n poden fer de "temps callats": quan no se'n xerra d'ella en absolut, quan es passen per alt els grans esdeveniments succeïts.

No n'ha parlat —no ha cantat res— "El Gall" del formidable concert que ens donà el COR MONTSERRAT de Terrassa, el Dissabte 13 d'Octubre. Organitzat per "La Caixa" (això no: ni antelació, ni "anunciació", ni difusió), ens queia damunt la inesperada sort d'escoltar una tan notable coral. Fou en el Temple Parroquial: ella i el grup de

teatre EL GLOBUS ens oferiren el "Bestiari", de Pere Quart (el poeta català Joan Oliver). Tant el text literari —retrat d'animals per a escarni de les persones, faules "a la moderna"— com la partitura de Manuel Oltra —difícil i originalíssima— com les magistrals interpretacions musicoscèniques, es mereixien una "constància" en aquestes pàgines. Quan tornarem presenciar, digau, un espectacle com aquest, a Pollença?

D'un nivell més modest, però més entranyable perquè és nostros, tampoc s'ha dit res de la FESTA DE SANTA CECÍLIA, celebrada el Dissabte, 24 de Novembre. I això que, anunciada suficientment, hi hagué bona participació

popular: a la Missa, amb Cor i Banda, i a l'Homenatge es ret cada any en tal festa a Philip Newman, el Fundador del Festival de Pollença, mort...puntualment— el jorn de Patrona de la Música. Vora la lapida, al Claustre del convent, cantaren el Cor Infantil L'ESTEL i el COR DE LLENÇA, amb un parlament, en mig, del Prof. Ramon bassa sobre En Newman i En Tomeu Siquier, el Batlle Festival. En Ramon va estar extraordinari. "Molts d'any del dia de Sta. Cecília, i que no manqui mai tal festa en poble musicalment tan presumit com Pollença.

Si no estiguesseu tan despistats, amics periodistes, posassiu més esment en tot lo que passa a Pollença, res de "El Gall"... "OTRO GALLO NOS CANTARÀ..."

Bernat C

N. de la R.— No tenim tot el temps ni tota la forma per escorxar cada racó de l'actualitat. Precisament comptem amb eminents col·laboradors com tu per a paliar aquestes deficiències. D'acord en que "OTRO GALLO NOS CANTARÀ" si hi hagués més ganes de col·laborar i manco lluir-se.

CUANT ENGUANY ENS FUGI DE LES MANS

Quan enguany ens fugi de/
les mans
i el dia de Nadal
no vui aixecar la copa a
l'estància freda
envoltant la taula patriarcal
a vegades, tan sols proximitat

I els sentiments...

D'aquets dies tenc por
de trobar-me solitari
en el carrer dins la fredor,
o davant la T.V. d'un bar
Quan el carrer roman més/
desert
veu perdre dins la negro del/
asfalt

el meu caminar.
Vaig cercant un company/
o una companya
i mentres serc vaig fोगint
dels llocs buits i plens de/
gent

L'esperit i el temps van/
pujant
i la cara somriu
em faig amic del company,/
de la copa

i del taurell...
Quan els darrers minuts es/
fonen
i la puta màquina ens/
repeteix que l'any ha fuit
tot-hom sonriu, crida i/
s'abrasa

I tu?
Jo ja ric, qualche abraçada/
es perd
en el que tenc mes aprop;
ric per no plorar.

Pero a la sombra em roega
el cuc de l'angoixa i soletat
i l'ancè amb esperit

I tu, hon ets?
has de neixre encara
o senzillament has de voltar/
el cap
i veure el que només mires?

El temps capolarà la nit.
Tot s'acabarà
Faixuc, a jeure et duran o/
aniràs,
ablanit, el sen demà
la vida seguirà.

GLOSES

El vell merder amb les/
ulleres
no ho va poder distingir
i el més petit li va dir
això és la il·luminació
d'un poeta pollencí.

El vell merder amb les ulleres
no ho va poder distingir
i se va pegar morrada
en el carrer de Beguins.
Els veïns d'aquest carrer
són gent bastant atrassada
que no va a Mont-i-Sion
a demanar una llumada.

—Hi han anats a Mont-i-Sion
a demanar una llumeta
el qui no està cego és coix

de trompades que se peg
Les paraules d'allà d'alt
són esperau un poquet
quan han passat dues ho
te diuen ja no hi ha temp
Ahir vespre s'ajuntaren
i feren una assemblea
vötaren per atracar
la burballa del poeta.
I el poeta que és bon hor
il·lustre fill de Pollença,
els hi va donar gustós
la il·luminació completa.

Amunt, amunt pollencin
que els morts no necessari
ni burballa enrodillada
ni jardins tan... bé sembra
Amunt, amunt pollencin
que sou a la democràcia
al meu parer de veure
no s'ha avançat ni una p

—de Na Ma

DUES NADAL

BESADA A L'INFANT

Es rosset com jo
el fill de Maria,
i li donaria
el millor tresor.

Però una besada
puc dar-li només:
que petit som ara;
i no tenc res més.

NIT DE NADAL

Fredor de neu,
que el cor escalfa;
polsim d'argent
caurà dels astres.

Núvols pasturen
dins un cel malva.
Lliris esclaten
dins la nit balba.

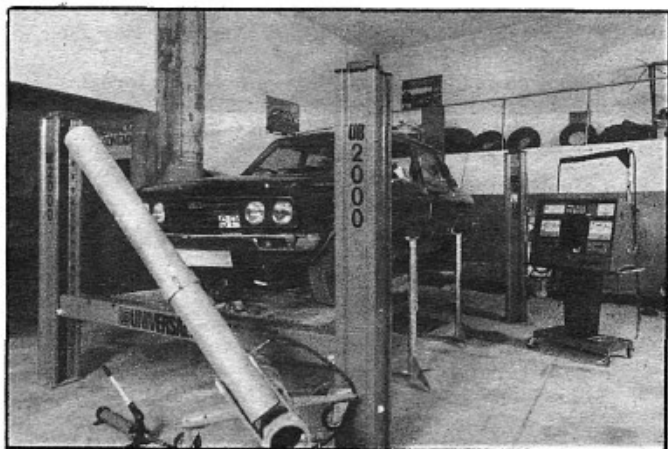
I un niu de palles
pel món esflora
l'etern missatge
d'amor i roses.

RAFEL COVES i Q
Molts d'anys!"
Pollença, Nadal

EL GALL

El Gall de l'Almoina té
ullers que miren i ploren
quan li falta un pollencí
el gall no alça les plomes
Ahir vespre vaig passar
i el vaig trobar molt cop
què te passa gall vermèl
què te passa gall altiu?
I el Gall em va contestar
seu un poc baix la font
que te vull contar mada
la tristor i la meva pena
ja fa estona queestic tri
fa temps que tenc una y
fa dies que no veig pass
el fill d'una botiguera.

Tu que m'escoltes mada
tu que sens igual que jo
tu que fas cas de les cos
que passen al meu red
demà t'en vas a la plaça
i vull que cridis molt fo
que el Gall de l'almoina
un coret com tothom.
Maria

BONES FESTES I FELIÇ ANY NOU ESPECIALITATS

Mecànica en general

Planxisteria comptant amb la més
avançada maquinaria

RAPID i EFICIENT
SERVEI

SEAT

Taller ASSISTENCIAL 05.205

VENDA COTXES SEAT
Stock de recanvis SEAT

COMPRA-VENDA
DE COTXES USATS

Taller ARGENTINA

Vía Argentina, 15, 17 Telf. 530760 POLLENÇA

Servici **PIRELLI**

TENIM LA SATISFACCIO DE COMUNICAR-VOS L'ADQUISICIO D'UNA MAQUINA ESPECIAL,
AMB ADAPTACIO A CADA MODEL DE COTXE, QUE FA QUALSEVOL REPARACIO DE XASIS

PER MOLT GREU QUE HAGUI ESTAT L'ACCIDENT, DEIXANT EL COTXE

TOTALMENT CENTRAT

IMAGEN Y SONIDO

Telf: 530619

Pollença

INACHITTI

DESITJA AL SEUS AMICS I CLIENTS MOLTS ANYS

SALVADOR

LACATS
POLICROMATS
DAURATS

Philip Newman, 5 - Telèfon 530768 - POLLENÇA

Llegeixi
i col.leccioni

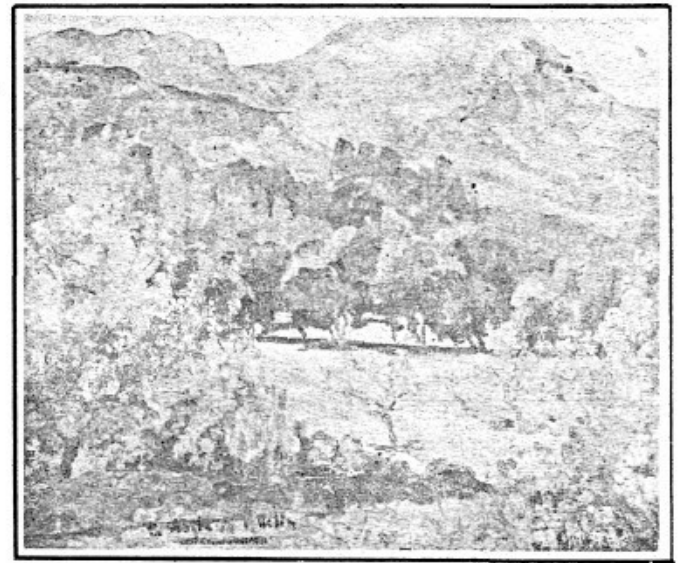

BEATRIZ ANGLADA EXPOSA A GALERIES BENASSAR

...Al llarg dels anys, Beatriu Anglada Huelín ha realitzat nombroses exposicions i la crítica sempre li ha estat favorable. Ja mai li hem vist contentar-se amb fórmules fàcils, sempre li hem pogut seguir un esforç combatiu, per crear-se una manera personal a força de molt de treball i no escatimant-se sacrificis. Darrerament, hem vist un dibuixos seus, d'una maduresa sorprenent, traçats per una mà, que demostra fondes y grans aptituds, visibles sols als elegits.

La pintora sols cerca un diàleg amb el color y la llum, escrivint-ne poesia, trobada a molts d'indrets de la seva terra. La seva obra es plena de resonàncies en aquest sentit.

Hi ha pintors que necessiten canviar constantment de paisatge o cercar sovint terres exòtiques. D'altres es troben bé en el que va descobrint la seva infantesa. La nos-

tra pintora es dels darrers.

La psicobiologia, parla avui de "xarxa afectiva" on hi inclou tots els primer contactes ambientals, que tant causa tenen en la formació de la personalitat. Es per això, que es pot

dir ben segur, que Beatriu Anglada és ben de la nostra cultura, ben de Pollença, i de la seva Escola Pollençina.

J.F. Sureda Blanes
(Febrer 1977)

IMPORTANT CONFERENCIA DE M.ª VICTORIA SECALL

El prop-passat dia 11 tingué lloc en el Club Pollença una important conferència a càrrec de la psicòleg Da. Ma. Victòria Secall, organitzada per l'Associació de Pares del Col·legi Montisyon. El tema fou la problemàtica del llenguatge a l'escola. Després del naixement, l'infant, a part de captar colors, moviments i renous, entén la seva transformació amb una determinada llengua, la vernàcula. En canvi, l'entrada al col·legi li suposa la implantació d'una nova llengua, que provoca un xoc al nin d'on esdevenen una cadena de reaccions i conductes totalment desfavorables. D'aquí, recalca la Sra. Secall, la importància de l'aprenentatge en català des del primer moment. També es tractaren diver-

sos problemes que tenen una arrel lingüística com poden ser: disglèssia, disglòssia, manca d'atenció, etc. així com de l'excés d'alumnes per aula que en res favoreix la qualitat de l'ensenyança.

L'acte acabà amb les pre-

gües del nombrós públic que foren moltes i diverses. En suma, fou una conferència molt interessant l'organitzada per dita Associació que té en projecte la realització de nous actes.

Toni Marquet

NOTICIES D'ARTS PLASTIQUES

GALERIES DART

Exposició d'olis de F. Aguilar, fins dia 13 de gener.

GALERIES BENASSAR

Exposició d'olis de Beatriu Anglada Huelín. Sala baixa, mostra d'art popular hindú.

GALERIES NORAI

Exposició d'obras de la pintora alemana Irene Muller.

SALA GUILLEM CIFRE DE COLONYA

Exposició d'olis del pintor d'Inca, Rafael Garau.

Pel proper mes de gener se prepara la Mostra d'arts plàstiques de Sa Pobla, a la qual poden participar tots els artistes que els interesi. Dirigirse al Club Cultural Sa Pobla. Clausurada l'exposició de Toni Marquet a Palma amb molt d'èxit de crítica i ventes.

HOTEL POLLENÇA PARK POPARK

Dia 31 Diciembre 1979

CONMEMORACION X ANIVERSARIO

GRAN FIESTA FIN DE AÑO

con un sorteo especial de

1 Viaje 2 personas a New York

Cotillón

Uvas de la Suerte

Amenizada por la Orquesta

AMISTAD

en Salones del HOTEL

y

Discoteca **POPARK**

¡Disfrute su NOCHEVIEJA en el mejor ambiente!!

Jerónimo Riusech Bisañez & Hijos S.A.
CONSTRUCCION Y OBRAS PUBLICAS

ROSERVELL, 9 - POLLENÇA (MALLORCA)

Telfs: 530208 - 530212

SOL, MAR Y PAISAJE

SON CREDENCIALES DE

ZONAS RESIDENCIALES

DEL NORTE DE MALLORCA

Problemes de l'esport pollencí

La realitat esportiva que ens ofereix el nostre poble, és en tots els sentits deplorable. Si considerem a la pràctica de l'esport com a un dret que tots tenim de la mateixa categoria que la cultura, el treball, l'oci etc... hem de reconèixer que és un dels més oblidats i a la vegada és un dels que més pocs pics s'ha reivindicat. I no per manca de raons, que això és l'únic que sobra. La manca d'instal·lacions adequades i de promoció a les escoles és un fet molt comú de l'esport espanyol i sense cap dubte del pollencí.

TRES PUNTS BASICS

Els problemes concrets que mos trobam a Pollença es podrien resumir amb aquests tres punts:

-Manca d'instal·lacions esportives elementals. I amb això no parl d'aquests espectaculars camps esportius d'altres països, sinó de coses molt més senzilles, que possibilitin la pràctica dels esports bàsics (atletisme, futbol, boiebol, basquet, tennis etc...) De fet en aquests moments no hi ha cap instal·lació pública per fer deport, ja que el camp de futbol és d'una entitat privada i d'altra banda les instal·lacions escolars són d'ús restringit.

-Les escoles, que tenen qualque instal·lació, no promocionen gaire l'esport entre els infants; degut en part a la falta d'una política adequada i a la falta o mala preparació dels monitors. A les distintes escoles de Pollença ens trobam amb instal·lacions per a la pràctica del basquet, boiebol, balon mano etc.

-Nula promoció i ajut oficial. Ni a nivell federatiu ni a nivell de l'ajuntament, hi ha programes que promo-

**E
S
P
O
R
T
S**

cionin la pràctica d'alguns esports o l'ajut als equips existents. Sobre això, jo record que en aquests darrers deu anys hi ha hagut equips de basquet, boiebol, balonmano, hokei, etcétera... però en l'actualitat han desaparegut, a causa, en part, de la falta d'ajuda oficial.

Aleshores tot això s'ha traduït en una realitat molt trista. D'esports de conjunt que haguin de menester instal·lacions, només podem parlar de futbol, que així i tot treu moments econòmicament difícils. Hi ha altres esports com el muntanyisme o l'aeromodelisme... emperò en aquests casos si surten endavant és degut a la iniciativa privada. En pla més minoritari funcionen una miqueta, el trial, el ciclisme o l'escacs.

¿QUE DEIEN ELS PARTITS POLITICS POLLENCINS?

Durant les passades eleccions municipals, tots els partits varen tractar el problema, centrant-se sobre tot a damunt la construcció d'un poliesportiu. Anem a mirar que és lo que deien en els seus programes de Pollença.

La U.C.D. deia lo següent "Impulsar la pràctica de tota manifestació esportiva, promovent la construcció d'instal·lacions apropiades".

El P.C.I.B. tocava el problema d'aquesta manera: "La realitat esportiva que ofereix el nostre poble en quan a promoció de l'esport i d'instal·lacions esportives és, en tots els sentits deplorable. Per això propugnam les següents mesures:

-Solicitar als organismes corresponents la construcció d'un poliesportiu senzill, econòmic, mínimament complet i amb capacitat de futur. En aquest consideram que el fet de tenir els terrenys facilitats molt l'esmentada construcció.

-Dur a terme una política de foment i promoció de l'esport entre els escolars i la població en general. Se tracta d'anar d'un concepte passiu de l'esport a un concepte participatiu".

El P.S.O.E. s'expressava així: "posarem a disposició dels ciutadans instal·lacions i mitjans necessaris per a la pràctica dels esports".

QUE PASSA AMB EL POLIESPORTIU?

Hem vist que els partits

polítics tractaren aquest punt d'una manera clara. De fet hi ha un projecte molt ambiciós per a fer-lo. Existeix també uns terrenys aposta, just davant el Col·legi "Joan Mas", des de fa un bon grapat d'anys.

El tema ha estat tractat un parell de vegades a qualque ple de l'ajuntament, encarregant a l'arquitecte municipal que fes un projecte senzill de poliesportiu. Certament amb la seva construcció, per senzill que fós, suposaria una gran passa endavant cap a la normalització del dret a la pràctica de l'esport. Tot això, però, s'hauria d'acompanyar d'unes altres mesures, com són la promoció escolar, l'ajut als equips existents i a esportistes, uns monitors preparats. Així també crec que s'ha d'aconseguir llevar la idea que tenim de que esport és igual a espectacle i competició, i arribar a un concepte més identificat amb salut, alegria i diversió.

UNA PRIMERA PASSA

El nou ajuntament democràtic de Pollença té en aquest sentit una tasca ben específica i clara a realitzar. De totes maneres crec que la primera passa a donar per la Comissió de Cultura i pel Delegat d'Esports, seria la de muntar una reunió, un debat obert amb tota la gent i grups interessats per a planificar i dur a terme una nova política esportiva basada en la participació de tots.

Sense cap dubte, d'aquest debat sempre sortirà qualque cosa bona.

Miquel Angel March

L'ESPERÓ

-A l'escola de Gal Mesures (de mal nom Costa i Llobera) pareix que qualcú s'ha posat en pla dur. Els al·lots no poden arribar tard a classe, i si, per cas, arriben uns minuts tard se troben la porta tancada. Qualque mestre, que també pardaletja, s'ha vist defora i amb les portes en el nas. Fins aquí res que dir; però, cal demanar que passa pedagògicament amb els alumnes puntuals que tenen defora el seu professor pasant pels carrerons de Montesion perquè no ha aconseguit arribar d'hora?

-Segons fonts, sempre molts ben informades, hi ha Negociacions consensuals per que el Batle, Senyor Martí March, dimitís del seu càrrec. A canvi el P.S.O.E. ofereix "dimitir" a Josep Cortès (Pep Pepe, pels amics). El Partit Comunista no està encara d'acord perquè segons els, el nou batle hauria d'ésser Martí Vicens. Però és molt possible que a derrera hora el consens se farà realitat, perquè son ordres de Madrid, de que s'ha d'arribar a un acord, per força.

Ja era l'hora que a Pollença s'aconseguís qualque canvi i qualque acord. Felicitats senyors regidors de l'Ajuntament. (M. Anys 28 desembre)

-A l'hivern, els representants d'una APA, per

combatre el fred tenen costum de donar-li al conyac, però un dia deixaren la botella mig plena i a la matina els nins varen trobar que all'era tan bo, que, seguint l'exemple dels pares, després d'unes xucles, tots més contents que un "Pasco" fins que va arribar el professor i va dir: "Uep!!" Què passa aquí?

-Una senyora va a una merceria de Pollença a comprar-se unes calces. Hi troba el representant de "Mari Clair", que tenia exteses les calces damunt el taurell. Se fixa amb el preu imprès de fàbrica, 72 pessetes, i trobant que era un preu just en compra unes. Més tard la seva filla, informada també acudeix a la mateixa merceria per comprar-se'n unes altres, però vet aquí que damunt el preu imprès hi havia una etiqueta que deia 189 pessetes. "Men qui batrà el record!!"

-Xerrant de lo mateix, un senyor du el seu televisió a adobar a una tenda de Pollença. El tècnic, no estant capacitat per adobar-la, l'envia a un professional del Moll. Des cap d'un temps, l'usuari va cercar l'aparell hi a canvi li demanen 950 pessetes. Més tard a casa seva per casualitat lleva la tapadora del televisor troba una etiqueta que diu: "Cambio de bombilla, 60 pessetas". "Ja n'hi ha un que l'ha superat"

PORT DE POLLENÇA

CHIVAS

21

**Millor so i millor aire
acondicionat
Discs d'actualitat**

**BONES FESTES i
FELIÇ ANY NOU**

**Día 31 VESPRE
FESTE DE CAP D'ANY
VOS ESPERAM**

**LA LONJA
DEL PESCADO**

**ESPECIALIDAD:
CALDERETA DE LANGOSTA
PESCADO FRESCO**

**CENA ESPECIAL DE FIN
DE AÑO i VISPERA**

FELICES FIESTAS

Tf: 530023

PTO. POLLENÇA

CELLER CA'N COSTA

**Carrer Costa i Llobera, 14
Telf. 530042**

**SOPAR DE CAP D'ANY AMB
BALL i COTILLON**

Places limitades

MENU

**Aperitivo Cocktail CA'N COSTA
Ensalada de langostinos**

**Pavo trufado
Vino de Rioja Tinto y Blanco**

**Surtido de fin de año
Delicias tropicales**

**CHAMPANY
CASTELLBLANCH**